

ZAKLJUČNO POROČILO
O REZULTATIH OPRAVLJENEGA RAZISKOVALNEGA DELA
NA PROJEKTU V OKVIRU CILJNEGA RAZISKOVALNEGA
PROGRAMA (CRP) »KONKURENČNOST SLOVENIJE 2006 – 2013«

I. Predstavitev osnovnih podatkov raziskovalnega projekta

1. Naziv težišča v okviru CRP:

Povezovanje ukrepov za doseganje trajnostnega razvoja

2. Šifra projekta:

V5-0307

3. Naslov projekta:

Umestitev Luke Koper v trajnostni okvir razvoja obalne regije

REPUBLIKA SLOVENIJA
NOSILEC JAVNEGA POOBLASTILA
JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE, LJUBLJANA

Prejeto: 17-10-2008	Sig. z: 070
Šifra zadeve: 63113-322/2008	Pril.:
	Vrednost:

3. Naslov projekta

3.1. Naslov projekta v slovenskem jeziku:

Umestitev Luke Koper v trajnostni okvir razvoja obalne regije

3.2. Naslov projekta v angleškem jeziku:

Port of Koper in the framework of sustainable development of the coastal region

4. Ključne besede projekta

4.1. Ključne besede projekta v slovenskem jeziku:

Luka Koper, trajnost, razvoj, regije

4.2. Ključne besede projekta v angleškem jeziku:

Port of Koper, regional development, sustainability

5. Naziv nosilne raziskovalne organizacije:

Institut »Jožef Stefan«

5.1. Seznam sodelujočih raziskovalnih organizacij (RO):

Urbanistični inštitut, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Biotehniška fakulteta, Inštitut za ekonomska raziskovanja

6. Sofinancer/sofinancerji:

Ministrstvo za okolje in prostor

7. Šifra ter ime in priimek vodje projekta:

2564

Branko Kontić

Datum: 14.10.2008

Podpis vodje projekta:

prof. dr. Branko Kontić

Institut
"Jožef Stefan"
Ljubljana, Slovenija

6

Podpis in žig izvajalca:

prof. dr. Jadran Lenarčič

II. Vsebinska struktura zaključnega poročila o rezultatih raziskovalnega projekta v okviru CRP

1. Cilji projekta:

1.1. Ali so bili cilji projekta doseženi?

- a) v celoti
 b) delno
 c) ne

Če b) in c), je potrebna utemeljitev.

1.2. Ali so se cilji projekta med raziskavo spremenili?

- a) da
 b) ne

Če so se, je potrebna utemeljitev:

Cilj projekta je bil pregledno pokazati prispevke pristanišča v Kopru in Luke Koper d.d. k trajnostnemu razvoju Obalno-kraške regije ter skladnejšemu regionalnemu razvoju. Ob tem je bilo treba prikazati, kako je mogoče integrirati okoljevarstvena merila v sektorske politike ter povezovati različne ukrepe za doseganje trajnostnega razvoja. Na opeartivni ravni priprave DLN za celovito prostorsko ureditev pristanišča pa je bil cilj dati usmeritve za pripravo okoljskega poročila na strateški ravni, katerega vsebina presega dosedanjo prakso CPVO pri nas in ima elemente trajnostne ocene politik, planov in programov. Zaradi spremenjenega Zakona o urejanju prostora, ki je določal postopek priprave DLN - sedaj Zakon o prostorskem načrtovanju, ki določa pripravo DPN namesto DLN - ter ustrezne prilagoditve postopka priprave okoljskega poročila za predvideno ureditev pristanišča, smo usmeritve podali v splošnejši obliki tako, da so uporabne v prostorskem načrtovanju ne glede na predmet planiranja ter vrsto in raven prostorskega akta. Te usmeritve smo oblikovali v povezavi z delom in rezultati projekta CRP V5-0310; v tesnem sodelovanju obeh raziskovalnih skupin smo razvili in preizkusili metodo presoje sektorskih politik na prostor - TIA (Territorial Impact Assessment).

2. Vsebinsko poročilo o realizaciji predloženega programa dela¹:

Tukaj podajamo razširjen povzetek zaključnega poročila CRP V5-0307 pod oznako IJS-DP-10037.

Projektna naloga CRP je določila, da je treba pristanišče v Kopru in njegovo prihodnje mesto v regiji presoditi z naslednjih vidikov:

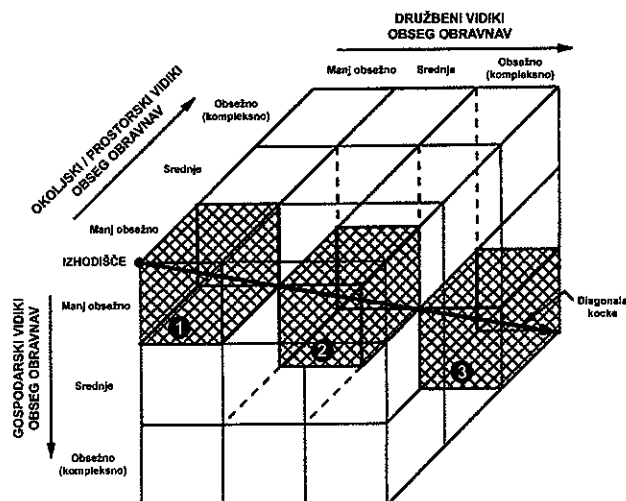
- povečanih obstoječih in uvedbi novih gospodarskih dejavnosti
- demografskih sprememb, ki bodo povzročile povečano potrebo po storitvah (npr. zdravstvenih storitvah in storitvah za starejšo populacijo) ter povečane zahteve po kakovosti bivalnega okolja in rekreaciji (sprostitvi ob obali)
- migracij, ki bodo spremenile socialno in kulturno sestavo ter povečale potrebo po različnih kulturnih, izobraževalnih, verskih ipd. storitvah
- razvoja in potreb dejavnosti, ki se vežejo na intermodalna središča: logistika, informacijske storitve, finančne storitve, bančništvo, trgovina
- drugih storitev, ki jih privlači velika izmenjava ljudi (gostinstvo, turizem, trgovina na drobno, zabavišna industrija, igre na srečo) in so lahko z vidika kakovosti bivanja za lokalne prebivalce problematične
- povečanih infrastrukturnih potreb (vse oblike prometa)
- povečanih potreb po pozidavi
- povečanem pretoku ljudi in snovi, kar povzroča večje porabe snovi in emisije oziroma obremenitve (pritiske) v okolju
- povečanih potreb po naravnih virih (npr. vode) in energiji.

Navedene vsebine oziroma problemske sklope je naročnik postavil v ospredje potrebnih analiz na osnovi predvidevanj, kaj bo lahko prinesla izvedba evropske prometne politike Sloveniji s poudarkom na spremembah vezanih za pristanišče v Kopru. Tekom analiz, razprav na okroglih mizah/delavnicah ter vpogleda v dosegljive zasnove projektnih rešitev razvoja pristanišča vključno z dokumenti, ki so bili opora za pripravo DPN za celovito prostorsko ureditev pristanišča se je izkazalo, da nekaterih od navedenih sprememb (npr. demografskih, migracijskih, ki bi spremenile socialno strukturo in s tem kulturne vzorce na obali in/ali v zaledju regije) ni pričakovati, saj se bo pristanišče razvijalo v visoko tehnološko in izobrazbeno-kadrovsko zahteven sistem, ki ne bo privabljal omembe vrednega števila nizko izobraženih, kampanjsko organiziranih delavcev iz tujine (Kitajske, Romunije, Bolgarije, Kosova). Obstoječih, že uveljavljenih načinov zaposlovanja dodatnih delavcev za pretovorne dejavnosti ne nameravajo konceptualno spreminjati (zaposlovanje študentov in manjših skupin priučenih delavcev preko posrednikov, ki so pred časom delali v pristanišču). Povečevanje obsega pretovora bo šlo predvsem na račun zabojnikov (cilj je pretovoriti milijon kontejnerskih enot do leta 2015), generalnega blaga (trendi so, da se tudi ti tovari prevažajo v zabojnikih) ter avtomobilov. To pa je struktura blaga, ki pri pretovoru zahteva izobražen in usposobljen kader, ne pa manj izobraženega za izvajanje manualnega dela; zaenkrat je kritično le pomanjkanje usposobljenih žerjavistov za pretovor zabojnikov in se v Luki Koper d.d. trudijo, da bi ta kader pravočasno zagotovili (gre za okoli deset delavcev). Po drugi strani pa se bodo izrazito povečale potrebe po ureditvi infrastrukturnih zmogljivosti (ne samo prometnih, zaradi

¹ Potrebno je napisati vsebinsko raziskovalno poročilo, kjer mora biti na kratko predstavljen program dela z raziskovalno hipotezo in metodološko-teoretičen opis raziskovanja pri njenem preverjanju ali zavračanju vključno s pridobljenimi rezultati projekta.

povečevanja pretovora blaga, ki so videti najbolj akutne), pač pa tudi gostinske, turistične, trgovina na drobno ter kulturna in zabavišna ponudba vezano za predvideno ureditev potniškega pristanišča. Izkaže se, da bo potniško pristanišče v Kopru za regijo gospodarsko povezovalen projekt/objekt le, če se bo turistično gospodarstvo regije (v najširšem pomenu) nanj ustrezno navezovalo. Kolikor je mogoče razbrati iz trenutno razpoložljivih poslovnih načrtov potniškega pristanišča pa teh navezav ni opaziti niti v obliki priprav na povečan organiziran obisk turistov z ladij, ki bodo pristajale v pristanišču Koper, takšnih svetovno znanih in zaščiteneh okoljsko-kulturnih značilnosti/lokacij/objektov regije, kot so Škocjanske jame, Lipica, Postojnska jama, soline v Sečovljah. Pričakovali bi skupne naložbe Luke Koper d.d. in Istrabenza oziroma konzorcija podjetja Potniško pristanišče ter zainteresiranih upravljavcev/lastnikov turističnih in na turizmu vezanih objektov oziroma dejavnosti vsaj v infrastrukturo, kot so parkirišča za avtobuse s počivališči-parki (Škocjanske jame, soline), dodatne gostinske in zabavno-rekreativne ter kulturne zmogljivosti (Škocjanske jame, Lipica, Štanjel), prireditve z gastronomsko prepoznavno sezonsko ponudbo (Kras, Brda) itd. Videti je, da se za povečan obisk turistov z ladij križark pripravlja le mesto Koper, in sicer preko načrtovanih preureditev območja okoli pristanišča (parkirišča, avtobusna in železniška postaja, povezava pristanišča s Titovim trgom idr.), druga mesta (Ankaran, Izola, Piran) pa ne vzpostavljajo niti boljših prometnih povezav po morju, čeprav je jasno, da učinkovitega in tekočega transfera turistov z ladij do npr. Pirana zaradi ogleda mesta (v povprečju vsaj 1000 ljudi/ladjo, kar zahteva vsaj 20 avtobusov v konvoju!) ne bo mogoče izpeljati.

Izkazalo se je tudi, da enovite metode za tako raznovrstne ocene, kot jih je zahtevala projektna naloga, ni, čeprav so prizadevanja za pripravo kompleksnega orodja za trajnostno vrednotenje bila vidna že takoj po uvedbi besedne zveze "trajnostni razvoj". Poskusi za izdelavo enovite metode so se povsod v svetu začeli kmalu prilagajati specifičnostim ekonomskega področja, družbenim zmožnostim in okoljskim vrednostnim interesom tako, da je ni bilo možno izdelati v ustrezno posplošeni, a poglobljeni, zanesljivi in pregledni strukturi ter obliki. Podobne izkušnje imamo sami (čeprav smo sprva imeli ambicijo, da pripravimo procesno enovit model – metodo, smo jo v zadnji fazi projekta nadomestili z integrativno oceno po metodi TIA). Zato predlagamo, da potrebno združevanje gospodarskih, socialnih in okoljskih vidikov v konkretnih primerih opravi vsak analitik glede na ocenjevalni kontekst ter situacijo (npr., kadar so ocene in vrednotenja brez sumiranja različnih vidikov preveč fragmentirana ter brez pričakovane sporočilne vrednosti za uporabnika – predvsem so to odločevalci na strateški ravni, ki pričakujejo odgovore na kompleksna družbena vprašanja). Ob tem se nam je postavilo tudi vprašanje, ali je enovita metoda v danem kontekstu sploh smiselna. Namreč, kolikor bolj je metoda integrativna, toliko bolj terjaja posploševanja, če želimo ohraniti posamezne elemente enakovredno obravnavane. Poglobljenost pa po drugi strani pomeni specifičnost, pri čemer trčimo na problem razpoložljivosti podatkov. Ko vse skupaj pogledamo še skozi prizmo daljnoročnega ocenjevanja oziroma napovedovanja prihodnjega stanja regionalnega razvoja ter povezanih vrednostnih opredelitev lahko sklenemo, da je bila opustitev ambicije po izdelavi in preizkusu (uporabi) enovite metode/modela za kvantitativno in kvalitativno spremljanje prispevkov pristanišča v Kopru k trajnostnemu razvoju Obalno-Kraške regije, upravičena. Namesto tega predlagamo rešitev v obliki skupine metod in orodij, iz katere črpamo tiste analitične zmogljivosti, ki v dani situaciji oziroma v obravnavanem primeru najbolj ustrezajo. To je shematsko predstavljeno na spodnji sliki v obliki "metodološke kocke".

Izhodišče je pri najmanj obsežni obravnavavi vseh treh vidikov, imperativ pa je kompleksno vsestransko ocenjevanje. Elementi 1, 2 in 3 v smeri telesne diagonale kažejo uravnotežene kombinacije obravnav.

Pri manj obsežni obravnavi gospodarskih vidikov uporabljamo metode in povezana orodja kot so SWOT, analize scenarijev, analize razvojnih možnosti, analize izvedljivosti ipd. Pri srednje obsežni obravnavi obravnavamo konkretne razvojne programe, kazalnike in splošna merila uspešnosti podjetij, trende. Pri kompleksni obravnavi vključujemo še finančne in ekonomske modele vrednotenja ter razvoja. Pri manj obsežni obravnavi družbenih vidikov se poslužujemo tudi SWOT analiz in analiz scenarijev, pri srednje obsežni izvajamo raziskave javnega mnenja in specifične ankete z uporabo ustreznih kazalnikov (kvalitativnih in kvantitativnih), pri kompleksnejši obravnavi pa obravnavamo razvojne programe (na regionalni ravni so to RRP), ocene vplivov/prispevkov k trajnosti (SIA - Sustainability Impact Assessment), integrirane analize štirih kapitalov (socialni, gospodarski, človeški, naravni) ob aktivnem spremljanju doseganja ciljev (monitoring). Slednje pomeni spremljanje s ponavljajočimi študijami (ocenami), ki vključujejo tolmačenja z ustreznimi, kompleksnejšimi (izvedenimi) kazalniki.

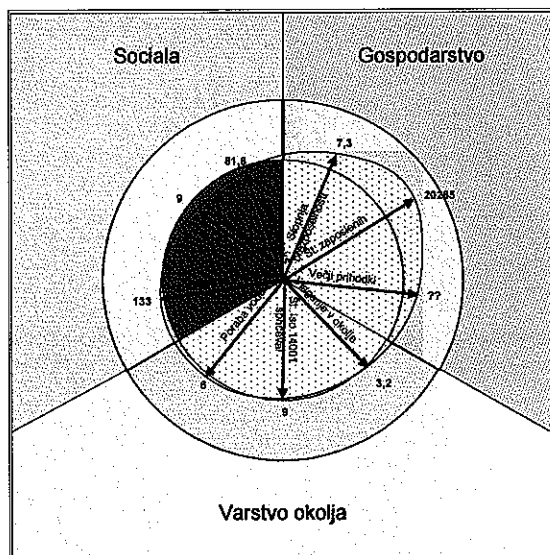
Pri manj obsežni okoljski obravnavi obravnavamo skladnost z normativi. Pri srednje obsežni uvajamo kazalnike kakovosti stanja in ocenjevanje trendov, projektne ocene vplivov na okolje, okoljske preglede (Environmental and Site Audit), ISO standarde. Pri kompleksni obravnavi okolja/prostora pa so predmeti obravnav RPN, LPVO, okoljevarstveni cilji, plani, programi in politike. Metode in orodja za obravnavo so npr. strateška presoja vplivov na okolje (SEA - Strategic Environmental Assessment, TIA - Territorial Impact Assessment), ocena zdravstvenih vplivov (HIA - Health Impact Assessment), ocene tveganja.

Z vidika opisa trajnostnega stanja oziroma prizadevanja je možno element 1 na sliki 1 opisati takole: ker se manj obsežnih obravnav poslužujemo predvsem takrat, ko ni na voljo ustreznih podatkov, izkušenj, časa in materialnih sredstev, to pomeni, da se v preteklosti ni posvečalo dovolj pozornosti vidikom trajnosti, da bi se ustrezni podatki zbrali ter pridobile konkretne analitične izkušnje (izobraževanje, raziskave). Sklep je, da so bila doslej trajnostna prizadevanja družbe nizka in jih je treba v prihodnje povečati. Trenutno

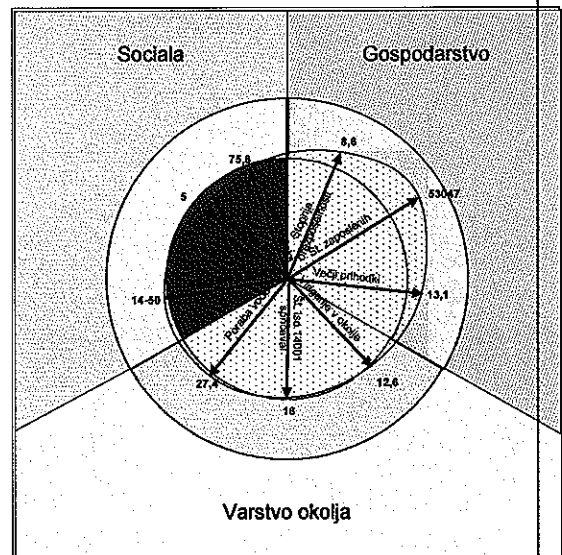
stanje trajnosti se lahko opiše kot nezadovoljivo (družbene značilnosti so segregiranost, nepovezanost - ni kohezije, nizka kreativnost oziroma motiviranost za ustvarjanje, dvom v socialno in zdravstveno varnost, izključenost iz odločitvenih procesov itd.; okoljske značilnosti so poudarjen normativizem namesto optimizacij in iskanja najboljših alternativ, neracionalna raba virov, premajhna povezanost okolja in zdravja, pomanjkljivi in slabi podatki o kakovosti okolja, tehnične rešitve na nizki ravni; gospodarske značilnosti so neusklajeno sektorsko gospodarjenje, nepokriti eksterni stroški poslovanja, nizka povezanost in vpetost gospodarskih subjektov v okolja, kjer delujejo).

Po drugi strani pa element 3 ponazarja visoko raven trajnostnosti družbe, ki se na gospodarskem področju kaže kot dolgoročno produktivna in konkurenčna ekonomija, na socialnem kot trdna, zdrava, pravična (kohezivna) družba, na okoljskem pa kot življenje in delo znotraj okoljskih/prostorskih zmožnosti (omejitev). Pri tem imajo zagotovljeno pomembno mesto izbor med alternativami (optimizacija), upravljanje z udeležbo (participacija), to je odločanje upoštevajoč različnost, kreativnost in energijo populacije, ki jo razvoj zadeva. Vmesni element 2 ter druge kombinacije so sinteza stanj na posameznih področjih.

Pri izboru metod, ki jih želimo uporabiti za določeno ocenjevanje, je treba upoštevati, da so nekatere ustrezne le za ocenjevanje "za nazaj" (ex-post), nekatere "za naprej" (ex-ante), to je napovedovanje, in nekatere za oboje. Primeri prvih so uporaba kazalnikov, ISO standardi in okoljski pregledi, primeri drugih SWOT, SIA, TIA, SEA, napovedovalni modeli (npr. ekonomskih tokov), primera tretjih pa HIA in ocene tveganja. Ocene, ki smo jih dobili z uporabo kazalnikov po prirejeni metodi Imagine (prirejitev metode smo opravili upoštevajoč rezultate projekta CAMP Slovenia) so prikazani na spodnjih slikah. Poudarjamo, da bi lahko ugotovitve bile tudi drugačne, odvisno od uporabljenih kazalnikov in stanja, ki ga ti popisujejo za nazaj, ali reprezentirajo v obliki ciljev, ki se jih želi doseči v bližnji ali oddaljenejši prihodnosti.

Prikaz stanja v MOK

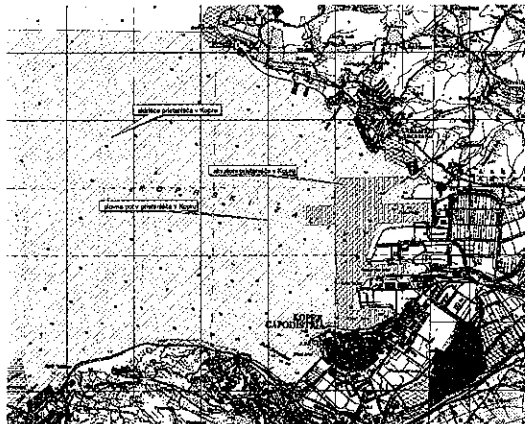

Prikaz stanja v regiji

Po uporabi nekaterih od navedenih metod/orodij ocenjevanja na vseh treh področjih (gospodarskem, socialnem, okoljskem) so ugotovitve glede tega, kje bi lahko dosegli

izboljšanje prispevkov pristanišča v Kopru k trajnostnemu razvoju regije, naslednje:

- vključenost mladih in starejših (do 65 let) v storitvene in s turizmom povezane dejavnosti po ureditvi potniškega pristanišča. Dodana vrednost, ki se pričakuje v turizmu na osnovi posebne ponudbe (aranžmajev) za turiste z ladij, bo ostala neuresničena, če se ne bodo razvile ustrezne zmogljivosti v regiji. Za pričakovano število teh turistov (več deset tisoč na leto, po nekaterih optimističnih napovedih tudi sto tisoč) bo treba urediti gostinske, rekreacijske, kulturno-izobraževalne, prenočitvene, kulinarčno-gastronomske in druge zmogljivosti na več lokacijah v zaledju Kopra. Povezava teh zmogljivosti bo prispevala k izboljšanju tako z vidika družbene kohezije kot gospodarskega napredka.
- vlaganja v okoljsko infrastrukturo v regiji. Doslej je Luka Koper d.d. vlagala predvsem v varstvo okolja "na svojem dvorišču", številna skupna vprašanja in problemi pa ostajajo odprti. Na primer, vezano na potniški terminal se pričakuje povečana raba pitne vode; zagotavljanje zadostnih količin in zmanjšanje izgub vode v sedanjem vodovodnem sistemu sta področji, kjer bi prispevek Luke Koper d.d. bil logičen (obvezujoč) in bi prispeval k trajnostni in racionalni rabi vodnih virov. Tudi ureditev odvajanja odpadnih vod ni povsod ustrezno urejena, prav tako ravnanje z odpadki. Ponovno bi bilo treba presoditi ustreznost postavitve obdelave (sežigalnice?) odpadkov v regiji (Kopru) s koristno termično izrabo. Projekt "Eko park" kaže orientacijo v tej smeri.
- zdravstvene storitve v MOK; dodatni prispevki, ki bi odpravili ali zmanjšali nekatere probleme javnega zdravja na Obali (boljši dostop do zdravstvenih storitev splošno in za izbrane populacijske skupine, tveganje za rakavimi in drugimi obolenji dihal, bolezni ožilja), bi zagotovo bili napredek k trajnostnosti regije
- promet vezan neposredno na dejavnosti v pristanišču ter javni promet na Obali, še posebej v turistični sezoni
- medsebojno razumevanje Luke Koper d.d. in drugih uporabnikov akvatorija in kopnega; stalno izobraževanje, formalno (šole) in pol- ali neformalno (društva, interesne skupnosti, okrogle mize, delavnice, konference) bi prispevali k izboljšanju stanja in preprečevanju nesporazumov in sporov. Izobraževanje bi aktivno izvajali delavci Luke Koper d.d., Univerze na Primorskem, Univerze v Novi Gorici in drugih izobraževalnih ustanov, MOK, Ministrstva za promet, Ministrstva za gospodarstvo in drugih
- formalna ureditev rabe morja po zgledu urejanja namembnosti rabe tal/kopnega, da bi prišli do sporazumne rešitve o zasedenosti obale in na te dejavnosti vezanega morja, ter obratno

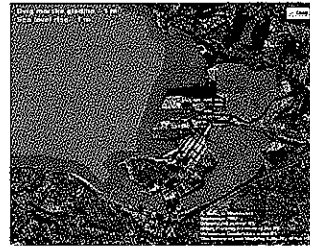
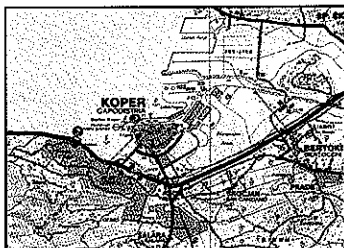

Raba morja v Koprskem zalivu

- udeležba v mednarodnih projektih, ki zadevajo razvoj Kopra, pristanišča v Severnem Jadranu, širšo regijo in državo. Gre za pridobivanje znanj in iskanje najboljših rešitev v širši udeležbi zainteresiranih

- načrtovanje prostorskega razvoja z upoštevanjem sprememb, ki jih prinašajo klimatske spremembe, predvsem pričakovan dvig morske gladine (glej spodnjo sliko, ki simulira pričakovane spremembe do leta 2050). Zaenkrat v prostorskih načrtih ni videti, da se Luka Koper d.d. in MOK pripravljajo na te spremembe oziroma pogoje.

Obstoječe stanje in simulacija pričakovanega dviga morske gladine v območju Kopra za 1m

- uskladitev hitrosti razvoja pristanišča in hitrosti presojanja smotrnosti tega razvoja. Trenutno se spremembe (razvoj) pristanišča dogajajo hitreje, kot jih je možno spremljati, analizirati in presojeti z orodji in na načine, ki so v formalni rabi (npr. DPN, nadzor emisij iz pristanišča in posledično sprememb kakovosti okolja in vplivov na zdravje, dovoljevanje posegov v okolje, javne razprave). Skoraj po pravilu analize spremlja pomanjkanje podatkov (vprašanje tako razpoložljivosti kot dosegljivosti za analitika, preglednosti, verodostojnosti – različne institucije podajajo različne podatke in tolmačenja, npr. vodstveni delavci Luke Koper d.d., predstavniki Ministrstva za promet in Ministrstva za okolje in prostor, MOK). Vključitev (participacija) zainteresirane javnosti ni vedno uspešna, treba bi bilo poiskati ustreznejše načine komunikacije in soudeležbe pri odločanju.

- vztrajanje, da imajo sodelujoča podjetja z Luko Koper d.d. potrdila o kakovosti (od serije ISO 9001 preko serije ISO 14001 do serije ISO 18000), bo prineslo izboljšanje stanja na več področjih v širšem prostoru.

- vodstvo/uprava in lastniki Luke Koper d.d. bi morali izkazati več razumevanja za potrebe, pričakovanja, želje in pravice prebivalcev Obalno-kraške regije, ki gravitirajo s svojo kulturo, socialno mrežo in gospodarskim udejstvovanjem na morje in somestje Ankaran, Izola, Koper, Piran, saj koprsko pristanišče, ne samo da zaradi večinskega deleža rabe morja v zalivu zaznamuje in določa/omejuje drugo rabo morja, ampak sočasno daje utrip in pečat urbanizaciji, prometu, storitvam (bančništvo, finančne storitve, zavarovanje, logistika, trgovina, informacijske storitve, kakovost okolja) tako v ozkem obalnem pasu kot njegovem zaledju. Te vidike je treba integrirati v program razvoja pristanišča, ki ga po 7. členu Uredbe o upravljanju koprskega tovrnega pristanišča, UL št. 71/08 mora pripraviti Ministrstvo za promet.

3. Izkoriščanje dobljenih rezultatov:

3.1. Kakšen je potencialni pomen² rezultatov vašega raziskovalnega projekta za:

- a) odkritje novih znanstvenih spoznanj;
- b) izpopolnitev oziroma razširitev metodološkega instrumentarija;
- c) razvoj svojega temeljnega raziskovanja;
- d) razvoj drugih temeljnih znanosti;
- e) razvoj novih tehnologij in drugih razvojnih raziskav.

3.2. Označite s katerimi družbeno-ekonomskimi cilji (po metodologiji OECD-ja) sovpadajo rezultati vašega raziskovalnega projekta:

- a) razvoj kmetijstva, gozdarstva in ribolova - Vključuje RR, ki je v osnovi namenjen razvoju in podpori teh dejavnosti;
- b) pospeševanje industrijskega razvoja - vključuje RR, ki v osnovi podpira razvoj industrije, vključno s proizvodnjo, gradbeništvom, prodajo na debelo in drobno, restavracijami in hoteli, bančništvom, zavarovalnicami in drugimi gospodarskimi dejavnostmi;
- c) proizvodnja in racionalna izraba energije - vključuje RR-dejavnosti, ki so v funkciji dobave, proizvodnje, hranjenja in distribucije vseh oblik energije. V to skupino je treba vključiti tudi RR vodnih virov in nuklearne energije;
- d) razvoj infrastrukture - Ta skupina vključuje dve podskupini:
  - transport in telekomunikacije - Vključen je RR, ki je usmerjen v izboljšavo in povečanje varnosti prometnih sistemov, vključno z varnostjo v prometu;
  - prostorsko planiranje mest in podeželja - Vključen je RR, ki se nanaša na skupno načrtovanje mest in podeželja, boljše pogoje bivanja in izboljšave v okolju;
- e) nadzor in skrb za okolje - Vključuje RR, ki je usmerjen v ohranjanje fizičnega okolja. Zajema onesnaževanje zraka, voda, zemlje in spodnjih slojev, onesnaženje zaradi hrupa, odlaganja trdnih odpadkov in sevanja. Razdeljen je v dve skupini:
- f) zdravstveno varstvo (z izjemo onesnaževanja) - Vključuje RR - programe, ki so usmerjeni v varstvo in izboljšanje človekovega zdravja;
- g) družbeni razvoj in storitve - Vključuje RR, ki se nanaša na družbene in kulturne probleme;
- h) splošni napredek znanja - Ta skupina zajema RR, ki prispeva k splošnemu napredku znanja in ga ne moremo pripisati določenim ciljem;
- i) obramba - Vključuje RR, ki se v osnovi izvaja v vojaške namene, ne glede na njegovo vsebino, ali na možnost posredne civilne uporabe. Vključuje tudi varstvo (obrambo) pred naravnimi nesrečami.

---

² Označite lahko več odgovorov.

3.3. Kateri so **neposredni rezultati** vašega raziskovalnega projekta glede na zgoraj označen potencialni pomen in razvojne cilje?

- metodološki instrumentarij je razširjen in izpopolnjen na področju strateškega ocenjevanja in presoj prostorskih vplivov (SEA, TIA)
- prispevek k osnovam razumevanja ocenjevanja vplivov na okolje v povezavi z razvojnimi družbenimi interesi
- rezultati bodo "prisilili" Luko Koper d.d. oziroma kateregakoli koncesionarja za upravljanje pristanišča in Ministrstvo za promet, da razvijajo tehnologije in optimirajo rešitve v okviru prihodnjega delovanja pristanišča ter umeščanja novih povezanih dejavnosti v prostor, npr. zaledne logistične centre in objekte turističnega gospodarstva
- z uporabo rezultatov CRPa nedvomno pridobijo regionalno in lokalno prostorsko načrtovanje (Obalno-kraška regija, MOK, Izola, Piran, mesta v zaledju), sektorsko načrtovanje (promet), sistem nadzora in varstva okolja (stalna evidenca izboljšav stanja, če se želi investirati v nove zmogljivosti), družbeni razvoj (povezovanje zalednega gospodarstva kot so turistične, logistične, gradbene, servisne dejavnosti s pristaniščem v Kopru). Poleg tega se dviguje splošno znanje, saj integrirano presojanje in optimizacija zahtevajo razčiščevanje številnih vprašanj in razvoj orodij za pregledno delo.

3.4. Kakšni so lahko **dolgoročni rezultati** vašega raziskovalnega projekta glede na zgoraj označen potencialni pomen in razvojne cilje?

Dolgoročni rezultat je prenos razvitih oziroma izpopolnjenih metod ocenjevanja vplivov na okolje/prostor z jasnejšim tolmačenjem trajnosti tudi na druge sektorje in gospodarske sisteme (subjekte).

3.5. Kje obstaja verjetnost, da bodo vaša znanstvena spoznanja deležna zaznavnega odziva?

- a) v domačih znanstvenih krogih;
- b) v mednarodnih znanstvenih krogih;
- c) pri domačih uporabnikih;
- d) pri mednarodnih uporabnikih.

3.6. Kdo (poleg sofinancerjev) že izraža interes po vaših spoznanjih oziroma rezultatih?

Vodstvo Luke Koper d.d., izobraževalne ustanove (Univerza na Primorskem, Univerza v Novi Gorici), raziskovalne institucije (UIRS, IJS, IER), SVLR, prebivalci Kopreskega, društvo evelvatorjev Slovenije.

3.7. Število diplomantov, magistrstov in doktorjev, ki so zaključili študij z vključenostjo v raziskovalni projekt?

Ena diplomantka - pripravlja besedilo diplome in en doktorand - čaka na datum zagovora doktorskega dela.

4. Sodelovanje z tujimi partnerji:

4.1. Navedite število in obliko formalnega raziskovalnega sodelovanja s tujimi raziskovalnimi inštitucijami.

4.2. Kakšni so rezultati tovrstnega sodelovanja?

5. Bibliografski rezultati³ :

Za vodjo projekta in ostale raziskovalce v projektni skupini priložite bibliografske izpise za obdobje zadnjih treh let iz COBISS-a) oz. za medicinske vede iz Inštituta za biomedicinsko informatiko. Na bibliografskih izpisih označite tista dela, ki so nastala v okviru pričujočega projekta.

---

³ Bibliografijo raziskovalcev si lahko natisnete sami iz spletne strani:<http://www.izum.si/>

6. Druge reference⁴ vodje projekta in ostalih raziskovalcev, ki izhajajo iz raziskovalnega projekta:

Prva delavnica v Kopru "Pomen pristanišča v Kopru za Obalno-kraško regijo", 28.9.2007
Druga delavnica v Kopru "Pomen pristanišča v Kopru za Obalno-kraško regijo", 3.10.2007
Predstavitev osnutka zaključnega poročila naročniku, 22.9.2008
Predstavitev osnutka zaključnega poročila predstavnikom Luke Koper d.d., 25.9.2008
Zaključno poročilo IJS-DP-100037, oktober 2008

---

⁴ Navedite tudi druge raziskovalne rezultate iz obdobja financiranja vašega projekta, ki niso zajeti v bibliografske izpise, zlasti pa tiste, ki se nanašajo na prenos znanja in tehnologije. Navedite tudi podatke o vseh javnih in drugih predstavitev projekta in njegovih rezultatov vključno s predstavitvami, ki so bile organizirane izključno za naročnika/naročnike projekta.